

Dorata Omladinska K. A. u Belgiji

I. RAZVOJ!

Početak belgijskog gibanja omladinske K. A. u onom smjeru i onim osnovnim potezima, koje danas gledamo u punom cvatu i djelu, valja potražiti u zadnja dva decenija. Polaznom točkom novog rada možemo smatrati kongres svih belgijskih katolika god. 1909. — Na tom se kongresu pokazala sva moć organizatornog djela belg. katolika, snaga katoličkih ustanova: škola, socijalno-gospodarskih ustanova (Boerenbond među seljacima); upliv na državni život — politička »Katolička Stranka« imala je apsolutnu većinu, do nedavno skoro sve glasove. Duh te prethodne dobe katoličkog djelovanja (1880. — 1914.) mogli bi označiti ovako: stvaranje ustanova, katoličko djelovanje u politici — sve ustanove su bile više manje u vezi s katoličkom političkom strankom (naravno isključujemo čisto vjerske ustanove u najužem smislu). Zasluga je tog djelovanja u tom, da su katolici podigli moćne katoličke škole i da su u mnogim pitanjima državnog i narodnog života prodrli s katoličkim načelima. Katkada je pak radi većeg dobra valjalo popuštati liberalcima i socijalistima. Zla strana te dobe jest osobito u zanemarenju radničkog staleža. Radnike su praktično prepustili socijalistima, koji su od god. 1880. počeli raditi u posve protuvjerskom duhu. Nešto pred rat skoro su potpuno osvojili radnički stalež. I sama enciklika »Rerum Novarum« je naišla na dosta protivnika (više ili manje skrivenih) među belgijskim »katolicima«. Posljedica je svega toga bila, da su socijalisti radništvu pomogli do pravednijega i čovječnijega života, ali su ujedno sve to potlačeno mnoštvo otrgli od Crkve, jer su baš »katolički« političari nosili dosta veliku odgovornost za socijalne nepravde. Tako je dakle vjerski i moralni život sve više propadao usprkos svim katoličkim ustanovama. Propadanje je išlo naprijed sve do pred nekoliko godina. Ta i moralo je tako biti kraj takvog rada! U zadnjim godinama se je vjerski život jako počeo dizati — posljedica rada katoličke akcije u širokim narodnim slojevima. Belgija je čisto katolička zemlja, nekatolika je oko 100 000 na 8 milijuna, a ipak se pred nekoliko godina računalo da je 60 do 70 po sto ljudi potpuno prekinulo sa Crkvom. Bilo je čak i radničkih župa, gdje do 95 po sto žuoljana nije više prakticiralo. »Da je Crkva u Belgiji izgubila preko polovice vjernika,

tome nije krivo premalen broj svećenika — Belgija ih ima relativno više nego ijedna država — nije kriva ni izobrazba ni po-manjkanje svrhunaravnog duha među svećenicima — belgijski su svećenici možda u tome među prvima na svijetu, — nego će glavni uzrok biti u tom, što se svećenici nijesu u pravo vrijeme znali so-cijalno orijentirati«. (P. Dabin)

Kardinal Mercier vidio je taj teški vjerski otpad mase već god. 1909. Nijesu ga zablještili vanjski uspjesi i ustanove, koje su nosile katoličko ime. Potražio je nekoliko spremnih svećenika, povjerio im je zadaću, da uzbude pravo vjersko organizirano gi-banje. Ti su počeli sjajno! S nekoliko svjetovnjaka stvorili su još prije rata gibanje, koje je bilo posve na putu današnje Kat. Akcije. U isto je vrijeme počelo i euharistijsko gibanje sve više produbljivati vjerski narodni život. Iz njeg je nastalo »Euhari-stijsko Križarstvo« i »Lige Presv. Srca« (Apostolstvo muževa). Iz mučeničkih pak početaka socijalnog rada prijašnje dobe izrasle su moćne kršćanske radničke organizacije, koje su danas brojčano najjače u zemlji, a svojim uticajem na narodni život daleko nadmašuju socijalističke organizacije. Na tom tlu i iz tih potreba izrasla je omladinska Kat. Akcija, koja je danas i u valonskom i u flamanskom dijelu države duboko zahvatila u mladež. Razvoj u oba dijela nije potpuno usporedno tekao, danas su pak oba gibanja usporedno organizirana. Dosta je ako slijedimo razvoj organizacije »Association Catholique de la Jeunesse Belge« — A. C. J. B. (danas je to centralna organizacija valonske muške om-ladine K. A.) Valonska ženska K. A. i obje flamanske grane išle su u glavnom u istom smjeru, a danas su preuzele isti okvir i istu organizaciju.

A. C. J. B. je još prije rata razvila svoju organizaciju. Njen rad i njene metode bile su slične metodama naših organizacija: Držali bi se prosvjetni i vjerski sastanci, koji inteligentniji član održao bi predavanje, koje su članovi saslušali i razišli se kućama. Organizacija je bila već tada usmjerena prema Kat. Akciji. (Mi-mogred spominjemo, da je iz tih prvih društava A. C. J. B. izašao također i bivši ministar predsjednik Van Zeeland!) Iza rata na-stavila je mladost u istom smjeru, samo više u širinu i s više žara. Sve do god. 1924. ostala je A. C. J. B. opće omladinsko gibanje Kat. Akcije. Svi su staleži bili u njoj pomješani, a vodeću su ulogu imali naravski intelektualci i đaci. Brojila je oko 30 000 članova. U to prodre na javu J. O. C. Jeunesse Ouvrière Chrétienne — Kršćanska radnička omladina — Zosisti, — strogo ra-dnički omladinski pokret. I oni su počeli još prije rata, ali izvan A. C. J. B. — God. 1924. prodre J. O. C. u A. C. J. B. Nije išlo bez trzavica! J. O. C. unese u A. C. J. B. načelo staleške speci-jalizacije i svoje radne metode. A. C. J. B. ulazi u novo razdoblje! Temeljna oznaka te promjene jest staleška adaptacija i reorga-

nizacija. Taj se novi smjer usavršio tokom god. 1924.—1929. U krilu A. C. J. B. uzrasla je osim J. O. C. također i seljačka organizacija (J. A. C.), pa đaćka (J. E. C.), građanska (J. I. C.), a konačno i organizacija sveučilištaraca J. U. C.) — A. C. J. B. je postala matičnom organizacijom, koja koordinira rad pojedinih staleških organizacija. Svaka od tih staleških organizacija ima svoja vlastita pravila. Mjesto stare pasivne metode poprimilo je svih pet grana aktivnu metodu, po jecističkom uzoru, adaptiranu prema raznim staležima. God. 1929. pridruži se A. C. J. B. i »Fédération Nationale des Patronages« (F. N. P. — postoji već od g. 1885.) i »Fédération des Scouts Catholiques« (J. S. C.). Obje su organizacije danas službeno priznate kao prava gibanja Kat. Akcije.

Tako ima danas Belgija tri vrste (tipa) omladinske Kat. Akcije :

PRVI TIP! Najlakše ćemo ga označiti kao tip J. O. C., žosistički tip, jer mu je J. O. C. dao temeljne oznake: staleška orijentacija — apostolat jednakih među jednakima — kršćanska transformacija staleške okoline i okvira — aktivna radna i uzgojna metoda (voir, juger, agir — promotri, prosudi, radi) — sistem boraca, pionira (elita uzeta iz staleške mase i za stalešku masu) — par eux, parmi eux, pour eux, — upliv na *cijeli* mladićev život, zauzimanje za sve njegove potrebe (école, service, corps représentatif) — to bi bile donekle glavne parole, koje označuje taj tip.

DRUGI TIP! — U nj idu katolički skauti, koji rade po poznatim skautskim metodama, bez staleškog opredjeljenja.

TREĆI TIP! Patronati, stara ustanova, koja je mnogo dobra učinila za omladinu naročito za mlade, pa ima i danas pokraj drugih pokreta Kat. Akcije svoju važnu ulogu.

Kat. Akcije u Belgiji nijesu dakle stvarali odozgora i najprije pisali pravila, a onda kušali s tima pravilima izvabiti na sunčano svjetlo razna živa gibanja. Naprotiv: njihova su pravila u glavnom rezultat pokreta, koji su si nužno stvarali polagano svoje vanjske oblike — pod mudrim vodstvom hijerarhije. Danas dakle imaju *tri* razna moćna *narodna (interdijecezanska)* pokreta Kat. Akcije, koji se međusobno popunjuju i pomažu — često se događa, da su članovi jednog tipa u isti mah članovi i druge organizacije, osobito na pr. jecisti — u isti mah i skauti itd. — već kako tko želi i zašto osjeća sposobnosti i nagnuća. Djelo je tako plodnije, jer je spontano.

Pomoćna gibanja Kat. Akcije su u Belgiji također moćno razvijena. Napose spominjemo: Euharistijsko Križarstvo, Lige Presv. Srca (Apostolstvo muževa), Kongregacije, Treći red, Tjelovježbena društva itd.

Kat. Akcija odraslih još nije organizirana službeno, premda se već nekoliko godina radi na tom. Priprave su u punom jeku. Nikako ne će, da kakvim prisilnim i namještenim okvirima unište ili ometaju krasni rad, što ga već dosad brojne organizacije vrše među odraslima (posve u duhu Kat. Akcije)! Baš su se ovih dana sastali svi vođe tih organizacija, da se konačno dogovore o obliku K. A. odraslih. Taj osjećaj za stvarnost i svijest, da je bolja ona ustanova, koja je realna, pa makar imala i pomanjkanja, nego i najidealnija, koja ostaje na papiru, je uopće značajna za belgijski mentalitet i za njihov rad u Kat. Akciji. Danas si i oni dosta spočtavaju, što su kod stvaranja omladinske kat. Akcije bili dosta aprioristički, te nijesu dosta pazili na već postojeće ustanove i pokrete, koje su već bile na djelu. Toj pogrešci pripisuju i zastoje u nekim granama (J. U. C., a djelomice i u J. E. C....)

II. ORGANIZACIJA

Prije pet godina dakle dovršila je omladinska Kat. Akcija svoj dvadesetgodišnji razvoj. Danas si je ona ostvarila slijedeće organizacijske oblike:

Četiri uporedna narodna saveza: matične organizacije, koje koordiniraju rad pokreta, koji su u njihovom sklopu. Svako pak od tih pojedinih pokreta ima u svim svojim stupnjevima (narodnom, okružnom, društvenom) potpuno svoju vlastitu organizaciju, s vlastitom centralom, vlastitim vodstvom, vlastitim duhovnicima (generalnim, okružnim, društvenim), vlastitim časopisima. Matične organizacije imaju također svoju potpunu organizaciju u svim stupnjevima (društvo-župa, okružje-pokrajina, narodni savez) sa saveznim, okružnim i župskim duhovnicima. U odboru matičnih organizacija vođe pojedinih pokreta u svim stupnjevima koordiniraju svoj rad. Pregledno bi dakle mogli sve pokrete belgijske omladine i njihovu organizaciju ovako poredati:

A. — L'Association Catholique de la Jeunesse Belge — l' A. C. J. B. — Katolički Savez belgijske omladine.

Prvi početak : 1909., prva organizacija 1913., prvi širi razvoj 1919., konačno uređenje 1929.

U svojem sklopu sadržava slijedeće pokrete:	društava:	članova:
1. Jeunesse Agricole Catholique — J. A. C. Katolička seljačka omladina	350	3.000
2. Jeunesse Etudiante Catholique — J. E. C. Katolička đačka omladina.	320	5.000
3. Jeunesse Indépendante Catholique J. I. C. Katolička građanska omladina.	131	2.000
4. Jeunesse Ouvrière Chrétienne — J. O. C. Kršćanska radnička omladina.	572	13.000
5. Jeunesse Universitaire Cath. — J. U. C.	58	
6. Fédération Nationale des Patronages - F.N.P. Narodni Savez Patronata.	299	20.000

7. Fédération des Scouts Catholiques - J. S. C. 525 7.125
Savez katoličkih skauta.

B. — L'Association Catholique de la Jeunesse Belge Féminine — ACJBF. — Katolički Savez belgijske ženske omladine.

1. Jeunesse Agricole Catholique Féminine — J. 473 7.234
A. C. F. — Kat. ženska seljačka omladina.
2. Jeunesse Etudiante Cath. Féminine — J. E. 161 4.319
C. F. — Katoličke učenice.
3. Jeunesse Indépendante Cath. Féminine — J. 196 4.827
I. C. F. — Kat. građanska ženska omladina.
4. Jeunesse Ouvrière Chrétienne Féminine — 377 16.000
J. O. C. F. — Kršćanske radnice.
5. Jeunesse Universitaire Cath. Féminine — 6 139
JUCF. — Katoličke akademičarke.

Postoje također i katoličke ženske skautske organizacije, ali im broj nije velik.

C. — Jeugdverbond voor Katholieke Actie. J. V. K. A. Omladinski savez kat. Akcije.

Konačno izdavanje u god. 1928.—1934. društava: članova:

1. Boerenjeugdbond — B. J. B. (početak u god. 1925.) — Seljački omladinski Savez. 463 17.771
 2. Katholieke Studentenactie — K. S. A. 5.000
Katolička dačka akcija.
 3. Katholieke Burgers-en Middenstandsjeugd — 60 1.300
K. B. M. J. — Katolička građanska omladina.
 4. Katholieke Arbeidersjeugd — K. A. J. — 24.000
Katolička radnička omladina.
 5. Hoogstudentenverbond voor Katholieke Actie — H. V. K. A.
-
6. Katholiek Patronaat. 350 30.000
Katolički Patronati.
-
7. Vlaamsch Verbond der Katholieke Scouts — V. V. 5.000
K. S. — Flamski savez katoličkih Skauta.

D. — Vrouwelijk Jeugdverbond voor Katholieke Aktie — V. J. V. K. A. — Savez ženske omladine.

1. Boerinnenjeugdbond — B. J. B. 559 21.687
Kat. ženska seljačka omladina.
2. Vrouwelijk Katholieke Studeerende Jeugd — 196 9.801
V. K. S. J. — Katoličke učenice.
3. Vrouwelijke Katholieke Burgers-en Midden- 215 9.961
standejeugd - V. K. B. J. - Kat. grad. ženska oml.
4. Vrouwelijke Kristene Arbeitende Jeugd - V. 500 23.000
K. A. J. - Kršćanske radnice.

5. Hoogstudentinnen — V. K. H. J.			3	46
Svega skupa (približno):				
	pokreti:		skupa:	
	društava:		članova:	
	mlad.	djev.	mlad.	djev.
	društ.	član.	društ.	član.
Seljačka omladina:	813	1.032	20.000	29.000
Đačka omladina:	600	257	10.000	14.000
Građanska omladina:	191	411	3.300	14.788
Radnička omladina			37.000	39.000
Sveučilištarci:			2.000	76.000
<hr/>				
Patronati:			600	40.000
<hr/>				
Skauti:				12.000

III. ČASOPISI!

Opaske! t — tjednik, mj. — mjesečnik, dmj. — dvomjesečnik, tmj. — tromjesečnik, 2t — izlazi svakih 14 dana.

Drugi broj dodan uz redovitu tiražu znači nakladu izvanrednog izdanja, što se izdaje jedamput na godinu.

Redni brojevi pokazuju, kako su časopisi složeni u priloženoj zbirci!

A. — *Matične organizacije!*

a. — A. C. J. V. — *Valonska muška.* godina izlaženja: naklada:

1. »L' A. C. J. B. à ses dirigeants paroissiaux« I. mj.

»A. C. J. B. svojim župskim vođama«.

b. — J. V. K. A. — *Flamska muška.*

2. Katholieke Actie Tijdingen. III. dmj.

Vijesti katoličke Akcije.

c. — L' A. C. J. B. F. — *Valonska djevojačka*

3. Ideal et Action XII. mj.

Ideal i djelo.

d. — V. J. V. K. A. — *Flamska djevojačka.*

4. Dienen. VIII. mj.

Služi!

B. — *Seljačka omladina!*

a. — J. A. C. — *Valonski mladići.*

5. »JAC« — za sve članove i uopće za sve seljačke momke. VIII. t.

6. Bulletin des Dirigeants de la JAC VIII. mj.

Vjesnik vođa JAC-a!

b. — J. A. C. F. — *Valonske djevojke.*

7. »J. A. C. F.« za sve članice i uopće za sve seljačke djevojke. VIII. mj. 7.000

8. Bulletin des Dirigeantes de la JACF. VIII. mj. 1.050

Vjesnik voditeljica i pionirki JACF-a!

c. — B. J. B. — *Flamanski mladići.*

9. »B. J. B.« za sve članove i seljačke momke uopće II. mj. 20.000

d. — Za *Flamanske djevojke* izlazi poseban dodatak u časopisima za odrasle — Pogledaj: Dodatak!

C. *Đačka omladina!*

a. — *J. E. C. — Valonski odio! Muški!*

10.	Le Blé qui lève. Pšenica u klasu!	XXII.	tj.	4.000 10.000
11.	Bulletin des dirigeants de la J. E. C. Vjesnik vođa i pionira JEC-a!	IX.	2mj.	850
12.	Bulletin des aumôniers de la J. E. C. Vjesnik duhovnika JEC-a!	III.	3mj.	500
13.	b. — <i>J. E. C. F. — Ženski valonski dio!</i> »J. E. C. F.« za sve članice i za sve učenice uopće!		mj.	7.000
14.	Bulletin des dirigeantes de la J. E. C. F. Vjesnik voditeljica i pionirki JECF-a!	VII.	mj.	800
15.	c. — <i>K. S. A. — Flamanski daci!</i> De Klaroen — za mlade! Trublja!	IV.	mj.	
16.	Hernieuwen — za starije, za više razrede! Preporod.	IX.	mj.	
17.	Richten — za vođe! Direktive!	IV.	3mj.	
18.	d. — <i>V. K. S. J. — Flamanske učenice!</i> Zonnige Jeugd — za sve članice i za učenice uopće Sunčana mladost.		mj.	8.000
19.	V. K. S. J. — Bestersblad. Vjesnik voditeljica i pionirki VKSJ-a		mj.	500
20.	<i>D. — Gradanska omladina!</i> a. — <i>J. I. C. Valonci, mladići!</i> »J. I. C.« za sve članove i za sve gradske mladiće uopće		2tj.	2.000
21.	Bulletin des dirigeants de la J. I. C. Vjesnik za vođe JIC-a!	V.	mj.	
22.	b. — <i>J. I. C. F. Valonske djevojke!</i> »JICF« za sve članice i uopće za gradske djevojke!	V.	mj.	7.000 47.000
23.	Bulletin des dirigeantes de la J. I. C. F. Vjesnik voditeljica JICF-a!	VII.	mj.	1.200
24.	L'aumônier — Bulletin des aumôniers de la JICF. Vjesnik duhovnika JICF-a!	I.	mj.	1.200
25.	c. — <i>K. B. M. J. — Flamanski mladići!</i> Opmarsch — za sve članove i za sve ostale gradske mladiće Juriš.		mj.	1.300 12.000

26. Leidersblad. List za vođe! <i>d. — V. K. B. J. — Flamanske djevojke.</i>		mj. 600
27. Nieuwen Tijden — za sve članice Novo doba.		mj. 10.000
28. V. K. B. J. — Bestursblad Vjesnik voditeljica VKBJ-a! <i>E. — Radnička omladina!</i> <i>a. — La J. O. C. — Valonski mladići.</i>	X.	mj. 1,200
29. »JOC« za sve članove i za svu radničku mladež uopće!		mj. 30.000 50.000
30. La Jeunesse Ouvrière — za sve čl. i ostale Radnička omladina	XVI.	tj. 6.000 250.000
31. Bulletin des dirigeants et militants de la JOC. Vjesnik vođa i pionira JOC-a.		mj. 2.500
32. Mon avenir — za Prejociste (naraštaj) Moja budućnost.	VI.	mj. 5.000
33. Notes de pastorale jociste — za duhovnike JOC-a i JOCF-a <i>b. — K. A. J. — Flamanski mladići.</i>	V.	2mj. 2.400
34. »KAJ« — za sve članove i za sve radnike uopće		mj. 50.000
35. Storm (Prije De jonge Werkloze) Vihor	IV.	tj. 15.000 860.000
36. Ons Leidersblad Naš list za vođe	XII.	mj. 5.000
37. Onze Toekomss — za Voorkajotters (naraštaj) — Naša budućnost.	VII.	mj. 5.300 15.000
38. Proostenblad — za duhovnike KAJ-a i VKAJ-a — Duhovnički list! <i>c. — J. O. C. F. — Valonske radnice.</i>	VII.	mj. 1.700
39. Joie et travail — za sve članice i za sve radnice. — Veselie i rad.		mj. 30.000 90.000
40. Bulletin des dirigeantes de la JOCF. Vjesnik za voditeljice i pionirke JOCF-a.	XII.	mj. 2.500
41. En Route (za naraštaj) Na putu Reviere (za Uskrsnu Borbu)		mj. 2.000 mj. 300.000
<i>d. — V. K. A. J. — Flamanske radnice.</i>		
42. Lenteleven — za sve članice i ostale radnice Proleće		mj. 40.000 200.000
43. Bestursblad Vjesnik voditeljica VKAJ-a.	XII.	mj. 4.150
44. On Weg za (naraštaj) Na putu. <i>F. — Akademska omladina!</i> <i>J. U. C. — Valonski sveučilištarci!</i>		mj. 2.500

45. Chantiers Gradilište. <i>G. — Patronati!</i> <i>a. — F. N. P. — Valonski.</i>	II.	mj.	
46. Le Patro <i>b. — Flamanski</i>	XIV.	mj.	
47. Leidingsblad — Het Katholiek patronat <i>H. — Skauti!</i> <i>a. — J. S. C. — Valonski.</i>	III.	mj.	
48. Plein jeu »Puna igra«		2tj.	2.000
		godišnje	45.000
49. Le guide — za vode	IX.	mj.	1.000
50. Routier za »routiers«		mj.	1.000
51. En chasse za »louveteaux« Na lovu	III.	2tj.	2.000
52. Les Cahiers des aumôniers scouts Bilješke skautskih duhovnika. <i>b. — V; V. K. S. — Flamanski!</i>	III.	2mj.	500
53. De Scout	XV.	mj.	3.000
54. Leidersblad (Vođe)	XI.	mj.	2.000
Pojedina službeno priznata gibanja omladinske Kat. Akcije izdaju dakle skupno godišnje:			
Seljačka omladina	500.000	primjeraka	godišnje.
Đačka "	400.000	"	"
Đačka "	400.000	"	"
Gradanska "	334.000	"	"
Radnička "	4,260.000	"	"
Akadska "	10.000	"	"
Patronati "	50.000	"	"
Skauti "	150.000	"	"
Svega skupa		<i>oko 6 milijuna primjeraka!</i>	
<i>Dodatak: Časopisi, što ih izdaje Boerenbond (Seljački Savez)</i>			
55. Onze Gids za vođe	XVI.	mj.	12.000
56. Notre Guide za vode valonce.	XV.	mj.	120.000
57. De Boer za sve članove i sve seljake uopće	XLIII.	tj.	120.000
58. Le Paysan za valonski dio	XLI.	tj.	
59. Der Bauer za njemački dio na granici	XIII.	tj.	
60. De Boerin za seljakinje i djevojke seljačke	XXVI.	tj.	115.000
61. Onze Ploeg —			
62. Pluim-en Kleinvee;			
63. Tuinbouwberichten.			

Ivan Jäger D. I.